

EUROPEISKA CENTRALBANKEN

EUROSYSTEMET

Riktlinjer för nationella myndigheters samråd med Europeiska centralbanken om förslag till rättsregler

Oktober 2015

Innehåll

Förord	2
1 Bakgrund till ECB:s rådgivande funktion avseende förslag till rättsregler	3
2 Syften med rådets beslut 98/415/EG	5
3 Omfattningen av skyldigheten att samråda med ECB	7
3.1 Samrådande myndigheter	7
3.2 Vilka förslag till rättsregler omfattas?	8
3.3 ECB:s behörighetsområde	10
3.4 Genomförandelagstiftning	14
4 Samrådsförfarandet	16
4.1 Tidpunkten då ECB ska höras	16
4.2 Begäran om yttrande	17
4.3 Tidsfrister	19
4.4 Mottagningsbevis	20
4.5 Förberedande och antagande av ECB:s yttrande	21
4.6 Språkversioner	21
4.7 Överföring av yttrandet och hur yttrandet ska beaktas	21
4.8 Offentliggörande	22
5 Iakttagande av skyldigheten att samråda med ECB	23
6 Rättsliga konsekvenser om skyldigheten att samråda med ECB inte iakttas	24
Bilaga	25
Rådets beslut av den 29 juni 1998 om nationella myndigheters samråd med Europeiska centralbanken rörande förslag till rättsregler (98/415/EG)	25

Förord

Riktlinjer för nationella myndigheters samråd med Europeiska centralbanken om förslag till rättsregler har i många år varit ett användbart verktyg för de nationella myndigheterna och allmänheten. Dessa riktlinjer innehåller detaljerad information om hur samrådet med Europeiska centralbanken (ECB) ska gå till. De första riktlinjerna publicerades 2005 och behöver nu uppdateras för att avspegla utvecklingen inom unionslagstiftningen och ECB:s senaste erfarenheter av samrådsförfarandet. I likhet med ECB:s alla övriga skrifter är dessa riktlinjer ett uttryck för ECB:s vilja att främja öppenhet och transparens och bidrar till att sprida kunskap om ECB:s mål och verksamhet.

Enligt fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ska medlemsstaterna höra ECB om förslag till rättsregler som faller inom ECB:s behörighetsområde. Mot bakgrund av EU-utvidgningen har antalet aktörer som deltar i samrådsförfarandet ökat. ECB har därför uppdaterat de här riktlinjerna för att informera och stödja de nationella myndigheterna vad avser skyldigheten att samråda med ECB. I riktlinjerna förklaras varför samrådet med ECB är viktigt, vilken omfattning det ska ha samt hur förfarandet går till i praktiken.

Jag hoppas att dessa uppdaterade riktlinjer ska fortsätta att höja kunskapen om de inblandade parternas rättigheter och skyldigheter samt öka förståelsen för ECB:s rådgivande funktion. En målsättning med de här riktlinjerna är också att uppmuntra till ett mer omfattande samråd med ECB för att på detta sätt bidra till harmoniseringen av medlemsstaternas rättsregler inom ECB:s behörighetsområde.

Slutligen vill jag understryka den fortsatta betydelsen av ett nära samarbete mellan de nationella myndigheter som deltar i lagstiftningsförfarandet och Europeiska centralbankssystemet/Eurosystemet. Jag är övertygad om att den här skriften kommer att fortsätta att främja ett sådant nära samarbete och vara till gagn för alla berörda parter.

Frankfurt am Main, oktober 2015

Yves Mersch
Ledamot i ECB:s direktion

1 Bakgrund till ECB:s rådgivande funktion avseende förslag till rättsregler

Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (fördraget) ger ECB en rådgivande funktion när det gäller förslag till unionsrättsakter och förslag till rättsregler inom ECB:s behörighetsområde. ECB:s rådgivande funktion grundar sig på artiklarna 127.4 och 282.5 i fördraget, som återges i artikel 4 i stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken (ECBS-stadgan).

Nationella myndigheters samråd med ECB styrs av rådets beslut 98/415/EG av den 29 juni 1998 om nationella myndigheters samråd med Europeiska centralbanken rörande förslag till rättsregler¹ som har varit i kraft sedan den 1 januari 1999. Beslut 98/415/EG tillämpas på alla medlemsstater utom Storbritannien, som är befriat från skyldigheten att samråda med ECB i enlighet med protokollet om vissa bestämmelser angående Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland, som fogats till fördraget. Fram till 2004 avgav ECB i genomsnitt 30 yttranden per år som svar på nationella myndigheters samråd. I och med det ökade antalet medlemsstater sedan 2004 och oron på de finansiella marknaderna från och med 2008 har antalet ECB-yttranden om förslag till rättsregler ökat betydligt, och har som mest uppgått till 95 yttranden på ett år (2012).

Under senare år har samrådsförfarandets betydelse följaktligen ökat ytterligare i och med att medlemsstaterna måste samordna sina åtgärder för att säkerställa den finansiella stabiliteten med anledning av den finansiella krisen. Mot denna bakgrund har ECB:s yttranden bidragit till att säkerställa en konsekvent linje inom unionen när det gäller åtgärder som syftar till att upprätthålla förtroendet och stabiliteten på de finansiella marknaderna.

Artikel 127.4 i fördraget:

"4. Europeiska centralbanken ska höras

- om varje förslag till unionsrättsakt inom Europeiska centralbankens behörighetsområde,
- av nationella myndigheter om varje förslag till rättsregler inom Europeiska centralbankens behörighetsområde, dock inom de ramar och på de villkor som fastställs av rådet enligt förfarandet i artikel 129.4.

Europeiska centralbanken får i frågor inom sitt behörighetsområde avge yttranden till behöriga institutioner, organ eller byråer inom unionen eller till nationella myndigheter."

¹ EGT L 189, 3.7.1998, s. 42. Texten till beslut 98/415/EG återges i bilagan.

Artikel 282.5 i fördraget:

"5. Inom området för sina befogenheter ska Europeiska centralbanken höras om varje utkast till unionsakt samt om varje utkast till rättsregler på nationell nivå, och den får avge yttranden."

Artikel 4 i ECBS-stadgan:

"Enligt artikel 127.4 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt

a) ska ECB höras

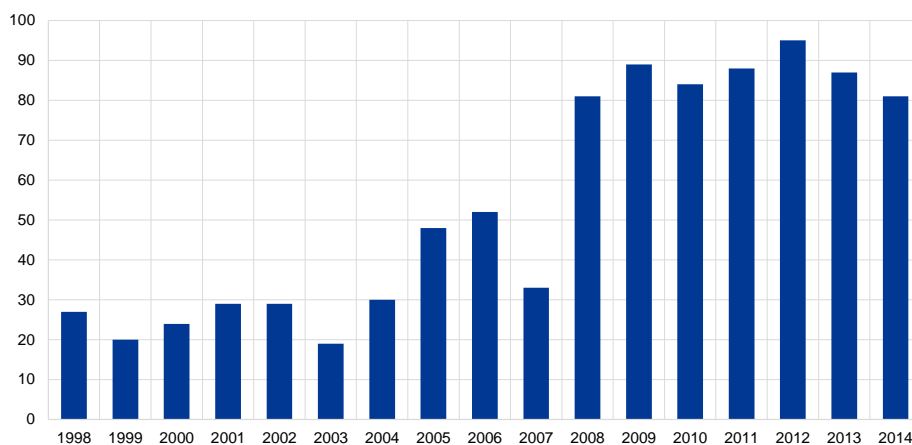
- om varje förslag till unionsrättsakt inom ECB:s behörighetsområde,
- av nationella myndigheter om varje förslag till rättsregler inom ECB:s behörighetsområde, dock inom de ramar och på de villkor som fastställs av rådet enligt förfarandet i artikel 41,

b) får ECB i frågor inom sitt behörighetsområde avge yttranden till institutioner, organ eller byråer inom unionen eller till nationella myndigheter."

Beslut 98/415/EG är hållet i ganska allmänna ordalag och för att det ska få full effekt måste de nationella myndigheterna ha en god förståelse för a) dess syften, b) samrådsskyldighetens omfattning, c) förfarandets praktiska genomförande och d) vilka konsekvenser ett uteblivet samråd kan få för de berörda rättsreglernas legalitet. Dessa riktlinjer bygger vidare på de erfarenheter som gjorts av att tillämpa beslut 98/415/EG sedan 1999 och syftar till att informera alla nationella myndigheter som är med och utarbetar rättsregler om dessa fyra aspekter så att de är fullt medvetna om sina rättigheter och skyldigheter. Dessa riktlinjer innehåller också en rad rekommendationer som ska säkerställa att samrådet med ECB sker så smidigt som möjligt.

Diagram 1

Antal yttranden från ECB som svar på nationella myndigheters samråd

Källa: ECB.

2 Syften med rådets beslut 98/415/EG

I den s.k. *OLAF*-domen² förtydligade Europeiska unionens domstol (domstolen) syftena med artikel 127.4 i fördraget vad gäller skyldigheten att höra ECB om varje förslag till unionsrättsakt inom ECB:s behörighetsområde. Enligt domstolen har denna skyldighet "huvudsakligen till syfte att säkerställa att den som upprättar en sådan rättsakt avvaktar med att anta denna till dess det organ hörts som, genom de specifika uppgifter som det har på det aktuella området enligt gemenskapsrätten och med sin stora sakkunskap, särskilt kan bidra till det planerade lagstiftningsförfarandet".

Även om *OLAF*-domen rör EU-institutionernas skyldighet att höra ECB om förslag till unionsrättsakter, bidrar den också till att förtydliga medlemsstaternas skyldigheter att höra ECB om nationella förslag till rättsregler. Av *OLAF*-domen kan slutsatsen dras att huvudsyftet med beslut 98/415/EG är att ge ECB möjligheten att i ett lämpligt skede ge nationella lagstiftare expertråd om förslag till rättsregler på områden som faller inom ECB:s behörighetsområde. Rådgivningen ska säkerställa att nationella rättsregler a) bidrar till att uppnå ECB:s och/eller Europeiska centralbanksystemets (ECBS) mål, b) är förenliga med Eurosystemets/ECBS och ECB:s regelverk och c) står i överensstämmelse med Eurosystemets/ECBS och ECB:s policy.

Skyldigheten att samråda med ECB i enlighet med beslut 98/415/EG är tänkt att fungera som ett förebyggande system varigenom problem med potentiellt inkompatibla eller inkonsekventa nationella rättsregler kan förhindras. Samrådet måste därför ske innan rättsreglerna passerat förslagsstadiet eller, närmare bestämt, vid en tidpunkt då ECB:s yttrande fortfarande kan beaktas av de nationella myndigheter som deltar i utarbetandet och antagandet av rättsreglerna.

Skyldigheten att samråda med ECB har i praktiken gett medlemsstaterna möjlighet att säkerställa att deras nationella lagstiftning, inbegripet den lagstiftning som rör deras nationella centralbanker, är förenlig med fördraget och ECBS-stadgan.

Samrådsförfarandet enligt beslut 98/415/EG har ytterligare ett antal fördelar. Det är ett värdefullt instrument som främjar utbyte av information och expertis. Samråd är ett viktigt sätt att hålla ECB underrättat om rättsutvecklingen inom ECB:s behörighetsområde i medlemsstaterna. Den kunskap som ECB får genom att granska förslag till rättsregler inom ramen för samrådet är av stort värde när ECB senare ska formulera sin egen ståndpunkt, t.ex. när liknande frågor diskuteras inom unionen eller andra internationella sammanhang. Eftersom ECB:s yttranden är baserade på sådana expertkunskaper som ECB har tillägnat sig inom ramen för sina uppgifter, främjar yttrandena harmoniseringen av medlemsstaternas lagstiftning inom

² Mål C-11/00 Europeiska gemenskapernas kommission mot Europeiska centralbanken, EU:C:2003:395, särskilt punkterna 110 och 111 i domen. I målet ansåg domstolen att kommissionen handlat korrekt och ogiltigförklarade Europeiska centralbankens beslut ECB/1999/5 av den 7 oktober 1999 om bedrägeribekämpning (EGT L 291, 13.11.1999, s. 36). Domen är betydelsefull eftersom den klargör ECB:s rådgivande roll. I målet granskade domstolen, på ECB:s initiativ, för första gången syftena med artikel 127.4 i fördraget.

ECB:s behörighetsområde och bidrar till att förbättra den nationella lagstiftningen³. ECB:s yttranden kan också användas av domstolen (i mål som gäller huruvida de berörda rättsreglerna står i överensstämmelse med fördraget) eller nationella domstolar (i mål som gäller rättsreglers tolkning eller giltighet).

I likhet med yttranden från andra EU-institutioner är ECB:s yttranden inte rättsligt bindande. Nationella lagstiftare är med andra ord inte tvungna att följa ECB:s yttranden. Det system som upprättats genom beslut 98/415/EG har dock utformats för att säkerställa att nationella rättsregler inte antas förrän ECB:s yttrande har kunnat tas i beaktande. Systemet har visat sig fungera bra och de nationella lagstiftarna har i allmänhet varit villiga att ändra eller till och med dra tillbaka förslag till rättsregler hellre än att anta rättsregler som inte står i överensstämmelse med ECB:s ståndpunkt.

Slutligen bidrar skyldigheten att samråda med ECB också till ECB:s externa kommunikation med allmänheten och marknadsdeltagarna. ECB uppmuntrar till transparens och därför offentliggörs i allmänhet yttranden som utgör svar på de nationella myndigheternas samråd på ECB:s webbplats så snart de antagits och översänts till den samrådande myndigheten.

³ Se punkt 140 i generaladvokatens förslag till avgörande i mål C-11/00 till vilken domstolen hänvisar i punkt 110 i sin dom.

3 Omfattningen av skyldigheten att samråda med ECB

3.1 Samrådande myndigheter

Artikel 2.1 och 2.2 i beslut 98/415/EG

"1. Medlemsstaternas myndigheter skall höra ECB om varje förslag till rättsregler inom dess behörighetsområde enligt fördraget (...).

2. Vidare skall myndigheterna i de medlemsstater som inte är deltagande medlemsstater höra ECB om varje förslag till rättsregler rörande instrumenten för monetär politik."

3.1.1 Myndigheter som omfattas

Av artikel 2.1 i beslut 98/415/EG framgår att "medlemsstaternas myndigheter" är skyldiga att höra ECB om förslag till rättsregler inom ECB:s behörighetsområde. Eftersom beslut 98/415/EG gäller för alla medlemsstater utom Storbritannien så är de myndigheter som berörs inte enbart myndigheterna i de medlemsstater som har euron som valuta (medlemsstaterna i euroområdet) utan också, med undantag för de brittiska myndigheterna, myndigheter i de medlemsstater som ännu inte infört euron (medlemsstaterna utanför euroområdet).

I artikel 3.1 i beslut 98/415/EG förtydligas att myndigheterna i medlemsstaterna är sådana "myndigheter som utarbetar förslag till rättsregler". Av artikel 4 i beslut 98/415/EG framgår dessutom att den samrådande myndigheten inte behöver vara identisk med "den myndighet som antar förslaget" eller med "den myndighet som tar initiativet till ett förslag till rättsregler".

I praktiken håller ett stort antal olika myndigheter samråd med ECB. I de fall med lagstiftning som går via det nationella parlamentet har ECB i allmänhet hörts av ministern med ansvar för att ta fram det förslag till rättsregler som faller inom ECB:s behörighetsområde. När initiativ till lagstiftningen tas av en parlamentsledamot och inte av regeringen, är det parlamentet som ska samråda med ECB, vilket beskrivs närmare här nedan⁴. I vissa fall har samrådet skett via den nationella centralbanken, som antingen agerar på den reglerande myndighetens vägnar eller också som en myndighet med egen normgivningskompetens.

⁴ Se avsnitt 3.1.2 i dessa riktlinjer.

När det gäller lagstiftning som antas genom något annat förfarande hörs ECB i allmänhet av den myndighet som är behörig att anta den berörda rättsakten, t.ex. en medlem i den nationella regeringen eller en nationell centralbank med normgivningskompetens.

Slutligen har ECB också hörts av nationella myndigheter (t.ex. nationella centralbanker, tillsynsmyndigheter, konkurrensmyndigheter, myndigheter med ansvar för att ingripa mot penningtvätt och specialmyndigheter såsom myndigheter med ansvar för införandet av euron) som de jure eller de facto varit delaktiga i antagningsförfarandet. I dessa fall har ECB:s inställning varit att samrådet varit korrekt om det varit uppenbart att en sådan myndighet agerat på den initierande eller antagande myndighetens vägnar.

3.1.2 De nationella parlamentens roll

Enligt beslut 98/415/EG avser nationella parlament även myndigheter som "utarbetar förslag till rättsregler" när de diskuterar förslag till rättsregler som faller inom ECB:s behörighetsområde och som föreslagits av en eller flera parlamentsledamöter⁵. De nationella parlamenten måste själva, på grundval av sina interna förfaranderegler, besluta om hur ECB ska höras innan de antar sådana förslag till rättsregler som faller inom ECB:s behörighetsområde och som föreslagits av en eller flera parlamentsledamöter. En nationell regering kan också på eget initiativ höra ECB om förslag till rättsregler som föreslagits av ledamöter av det nationella parlamentet i enlighet med nationell rätt.

3.2 Vilka förslag till rättsregler omfattas?

Artikel 1.1 i beslut 98/415/EG:

"1. I detta beslut avses med

(...)

förslag till rättsregler: alla regler som, så snart de blir rättsligt bindande och allmänt tillämpliga inom en medlemsstats territorium, reglerar ett obegränsat antal fall och riktas till ett obegränsat antal fysiska eller juridiska personer."

Av artikel 2.1 i beslut 98/415/EG framgår att medlemsstaternas myndigheter ska höra ECB om "varje förslag till rättsregler" inom ECB:s behörighetsområde. I

⁵ Detta gäller även för fall då parlamentsledamöter föreslår ändringar av sådana förslag till rättsregler som presenterats av regeringen och som kan komma att medföra att förslaget till rättsregler hamnar inom ECB:s behörighetsområde.

artikel 1.1 i beslut 98/415/EG definieras uttrycket "förslag till rättsregler". Definitionen omfattar regler som, så snart de blir rättsligt bindande och allmänt tillämpliga i hela medlemsstaten (eller ett geografiskt definierat område), reglerar "ett obegränsat antal fall och riktas till ett obegränsat antal" personer. Detta inbegriper förslag till rättsregler som utarbetats av regeringen och som blir effektiva rättsregler när de antas, oavsett hur länge rättsreglernas verkan består.

Definitionen innefattar inte förslag till rättsregler vars enda syfte är att införliva unionsdirektiv i nationell lagstiftning⁶.

3.2.1 Rättsligt bindande regler

Skyldigheten att höra ECB är inte begränsad till förslag till rättsregler som måste antas av ett parlament. Beslut 98/415/EG omfattar alla typer av rättsligt bindande regler, inbegripet lagdekret och sekundärlagstiftning.

Lagdekret

Lagdekret är lagar som regeringen antar och ger full verkan eftersom ärendet är brådskande eller det föreligger ett extraordinärt behov. Därefter ska dessa lagdekret ratificeras av parlamentet, vilket kan ske strax därefter eller också flera månader efter antagandet. Förslag till lagdekret utgör därmed "förslag till rättsregler" som ECB ska höras om innan de antas av regeringen, oberoende av om ärendet är brådskande eller det föreligger ett extraordinärt behov⁷.

Sekundärlagstiftning

Det är inte nödvändigt att samråda med ECB om all sekundärlagstiftning, vilken inbegriper de nationella centralbankernas eller tillsynsmyndigheternas allmänt tillämpliga rättsakter som genomför sådan primärlagstiftning som faller inom ECB:s behörighetsområde. Sett till syftena med beslut 98/415/EG ska ett yttrande endast begäras från ECB när det rör sig om sekundärlagstiftning där den fråga som förslaget till föreskrifter gäller har ett nära samband med ECB:s uppgifter och om inverkan på områdena inom ECB:s behörighetsområde skiljer sig från de effekter som primärlagstiftningen för med sig. Medlemsstaterna behöver i regel inte höra ECB om frågor som rör förfaranden.

Skyldigheten att höra ECB angående ändringar av förslag till rättsregler som redan har överlämnats till ECB för ett yttrande gäller för betydande ändringar som i sak påverkar de föreslagna rättsreglerna. Man bör skilja mellan två olika fall. I det första

⁶ Se avsnitt 3.4 i dessa riktlinjer.

⁷ Observera att om ärendet är brådskande eller det föreligger ett extraordinärt behov får den samrådande myndigheten reducera ECB:s tidsfrist för att avge ett yttrande i enlighet med artikel 3.2 i beslut 98/415/EG (se avsnitt 4.3 i dessa riktlinjer).

fallet föreslås betydande ändringar innan ECB antagit sitt yttrande. I sådana fall förväntar sig ECB att den samrådande myndigheten så snart som möjligt överlämnar det ändrade förslaget till rättsregler till ECB så att ECB:s yttrande kan baseras på den mest aktuella texten. I det andra fallet föreslås betydande nya bestämmelser efter det att ECB antagit sitt yttrande. I det senare fallet ska ECB höras om ändringarna. ECB behöver dock inte höras ytterligare en gång om ändringarna främst företas för att beakta de synpunkter som ECB gett uttryck för i sitt yttrande. ECB vill emellertid gärna informeras om vilka åtgärder som vidtas med anledning av dess yttranden och uppskattar detaljerad information om sådana ändringar.

3.3 ECB:s behörighetsområde

Av artikel 2.1 i beslut 98/415/EG framgår att medlemsstaternas myndigheter ska höra ECB om varje förslag till rättsregler "inom dess behörighetsområde enligt fördraget". Detta omfattar självklart förslag till rättsregler med betydelse för ECBS grundläggande uppgifter enligt artikel 127.2 i fördraget (dvs. att utforma och genomföra unionens monetära politik, genomföra valutatransaktioner, inneha och förvalta medlemsstaternas officiella valutareserver samt främja ett väl fungerande betalningssystem) samt artikel 16 i ECBS-stadgan (utgivning av eurosedlar). Detta omfattar också förslag till rättsregler med betydelse för ett antal andra uppgifter som tilldelats ECBS genom fördraget, inbegripet de särskilda uppgifter i samband med tillsynen över kreditinstitut som ECB tilldelats enligt artikel 127.6 i fördraget.

I artikel 2.1 i beslut 98/415/EG räknas ett antal kategorier av frågor upp som uttryckligen anses falla inom ECB:s behörighetsområde. ECB ska höras av nationella myndigheter om förslag till rättsregler som rör dessa frågor.

Artikel 2.1 i beslut 98/415/EG:

"1. Medlemsstaternas myndigheter skall höra ECB om varje förslag till rättsregler inom dess behörighetsområde enligt fördraget och särskilt i fråga om följande:

- Valutafrågor.
 - Betalningsmedel.
 - Nationella centralbanker.
 - Insamling, sammanställning och distribution av monetär och finansiell statistik samt statistik rörande banker, betalningssystem och betalningsbalanser.
 - Clearing- och betalningssystem.
 - Regler som gäller finansiella institut i den mån de har en påtaglig inverkan på de finansiella institutens och marknadernas stabilitet."
-

Icke-uttömmande översikt över ECB:s behörighetsområde

Det framgår tydligt av ordalydelsen i artikel 2.1 och skäl 3 i beslut 98/415/EG att uppräkningsen i artikel 2.1 inte är uttömmande.

Vidare framgår av artikel 2.2 i beslut 98/415/EG att myndigheterna i medlemsstater utanför euroområdet (förutom Storbritannien) ska höra ECB om varje förslag till rättsregler rörande instrumenten för den monetära politiken.

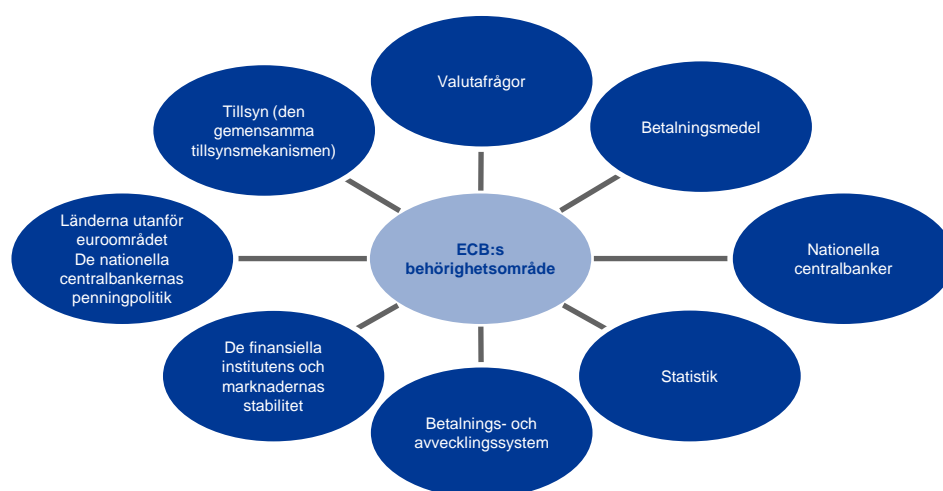
Artikel 2.2 i beslut 98/415/EG:

1. Vidare skall myndigheterna i de medlemsstater som inte är deltagande medlemsstater höra ECB om varje förslag till rättsregler rörande instrumenten för monetär politik.

Anledningen till att beslut 98/415/EG på detta sätt skiljer mellan medlemsstater i respektive utanför euroområdet är att penningpolitiska instrument (t.ex. kassakravssystem) inte längre beslutas av nationella myndigheter i medlemsstaterna i euroområdet. I femte skälet i beslut 98/415/EG förtydligas dock att skyldigheten att höra ECB inte omfattar beslut som myndigheterna i medlemsstater utanför euroområdet fattar i samband med genomförandet av sin monetära politik (t.ex. beslut om fastställande av räntesatser).

Diagram 2

Icke-uttömmande översikt över ECB:s behörighetsområde

Källa: ECB.

Alla ECB:s yttranden om förslag till rättsregler publiceras på ECB:s webbplats. De kategoriseras efter relevanta underavdelningar av ECB:s behörighetsområde (statistik, betalnings- och avvecklingssystem osv.). Titlar och ämnesområden för samtliga ECB-yttranden ger värdefull vägledning om det uppstår tveksamhet om

huruvida ett förslag till rättsregler omfattas av skyldigheten att höra ECB i enlighet med beslut 98/415/EG.

3.3.1 Valutafrågor och betalningsmedel

I ECB:s yttranden om valutafrågor och betalningsmedel behandlas förslag till rättsregler angående en rad olika frågor. Några exempel är åtgärder avseende införandet av euron (redenominering av nationell valuta, redenominering av offentlig och privat skuld, dubbel prissättning, avrundningsregler, ersättande av nationella referenskurser, m.m.), lagliga betalningsmedel, jubileumsmynt, upphovsrätt avseende sedlar och mynt, förebyggande av förfalskningar, valörer, tekniska specifikationer, återvinning, äkthets- och kvalitetskontroll av sedlar och mynt, begränsningar för kontantbetalningar samt utgivning av elektroniska pengar.

3.3.2 Nationella centralbanker

Många av de yttranden som ECB antar gäller förslag till rättsregler som rör de nationella centralbankerna. Det rör sig om rättsregler med betydelse för de nationella centralbankernas eller deras direktionsledamöters ställning, särskilt vad gäller olika aspekter av centralbankens oberoende. Flera yttranden handlar också om de nationella centralbankernas uppgifter och penningpolitik, inklusive iakttagandet av förbudet mot monetär finansiering enligt artikel 123 i fördraget, de nationella centralbankernas valutareserver samt nationella centralbankers kassakrav i medlemsstater utanför euroområdet. Andra yttranden har t.ex. behandlat institutionella förändringar inom de nationella centralbankerna, deras redovisning, rapportering och revision, deltagande i internationella monetära institutioner, positiv särbehandling, tillsyn, sekretess samt alla andra aspekter som rör regleringen av de nationella centralbankernas verksamhet och som omfattas av lagstiftningen för de nationella centralbankerna. ECB har också vid ett flertal tillfällen ombetts yttra sig över förslag till rättsregler som berör de nationella centralbankernas icke-ECBS-relaterade uppgifter, framför allt för att bedöma huruvida dessa uppgifter överensstämmer med målen och uppgifterna för ECBS⁸.

3.3.3 Insamling, sammanställning och distribution av monetär och finansiell statistik samt statistik rörande banker, betalningssystem och betalningsbalanser

ECB:s behörighet att samla in statistiska uppgifter framgår av artikel 5 i ECBS-stadgan. Enligt artikel 4 i rådets förordning (EG) nr 2533/98 av den 23 november 1998 om Europeiska centralbankens insamling av statistiska uppgifter⁹ ska samtliga

⁸ Enligt artikel 14.4 i ECBS-stadgan kan de nationella centralbankerna utföra andra uppgifter än de som anges i ECBS-stadgan, såvida inte ECB-rådet finner att dessa uppgifter strider mot ECBS mål och uppgifter.

⁹ EGT L 318, 27.11.1998, s. 8.

medlemsstater "organisera sig själva på statistikområdet och (...) helt och fullt samarbeta med ECBS för att garantera att förpliktelseerna i artikel 5 i stadgan fullgörs". Europeiska centralbanken är medveten om att rapporteringsreglerna skiljer sig mellan medlemsstaterna. Därför brukar ECB, när den hörs om förslag till nationella rapporteringsregler, lämna allmängiltiga kommentarer vars syfte är att dra uppmärksamheten till sådana aspekter i förslaget som skulle kunna förtydligas. Relevanta samråd gällde exempelvis betalningsbalansstatistik, överföring av statistiska uppgifter mellan ECB och ECBS och nationella centralbanker utanför euroområdet, nationella statistikkrav för olika finansiella instrument och investeringspositioner samt vilken roll som nationella centralbanker utanför euroområdet kan spela för insamlingen av statistiska uppgifter.

3.3.4 Betalnings- och avvecklingssystem

De samråd som ägt rum om betalnings- och avvecklingssystem har berört förslag till rättsregler med betydelse för olika aspekter av betalnings- och avvecklingssystemens funktion, t.ex. deras tillsyn, centrala motparter, slutgiltig avveckling, nettoavvecklingssystem eller system för bruttoavveckling av betalningar i realtid, nettning och säkerheter samt den s.k. zero-hour-rule.

3.3.5 Regler som gäller finansiella institut i den mån de har en påtaglig inverkan på de finansiella institutens och marknadernas stabilitet

I sjätte strecksatsen i artikel 2.1 i beslut 98/415/EG hänvisas till "[r]egler som gäller finansiella institut i den mån de har en påtaglig inverkan på de finansiella institutens och marknadernas stabilitet". I tredje skälet i beslut 98/415/EG anges att denna kategori "påverkar inte den nuvarande behörighetsfördelningen i fråga om den politik som rör tillsyn över kreditinstitut och det finansiella systemets stabilitet". Den sjätte strecksatsen i artikel 2.1 i beslut 98/415/EG måste också betraktas tillsammans med artikel 25.1 i ECBS-stadgan där det framgår att ECB "kan" konsulteras av medlemsstaternas behöriga myndigheter om "genomförandet av sådan unionslagstiftning som avser tillsynen över kreditinstitut och det finansiella systemets stabilitet". Av artikel 2.1 i beslut 98/415/EG framgår också att medlemsstaterna "skall" höra ECB om de förslagna rättsreglerna har en "påtaglig inverkan" på den finansiella stabiliteten utom i fall då, i enlighet med artikel 1.2, rättsreglernas enda syfte är att överföra unionsdirektiv till medlemsstatens lagstiftning.

Antalet yttranden som ECB har antagit med stöd av sjätte strecksatsen i artikel 2.1 i beslut 98/415/EG har ökat betydligt under senare år. I samrådsförfaranden har ECB antagit flera yttranden som gäller föreslagna ändringar av den institutionella strukturen för tillsynen i medlemsstaterna. ECB har också regelbundet hörts om större ändringar av tillsynsreglerna avseende kreditinstitut och finansinstitut samt frågor som berör de regler som tillämpas för att bekämpa penningtvätt och finansiering av terrorism, finansiella säkerhetsarrangemang samt rekonstruktion och likvidation av finansiella institut. ECB har vid ett flertal tillfällen hörts om förslag till rättsregler som potentiellt har kunnat få stora konsekvenser för marknaderna, t.ex.

rättsregler om värdepapperisering och dematerialisering av värdepapper, samt även rättsregler som berör både finansmarknaderna och ECB:s huvudmål att upprätthålla prisstabilitet (t.ex. regler om realräntelån).

Mot bakgrund av den senaste tidens kris på de finansiella marknaderna har ECB även antagit ett antal yttranden där de nationella rättsreglerna syftade till att förbättra insättningsgarantisystemen alternativt säkerställa eller stärka stabiliteten på den finansiella marknaden.

Slutligen har ECB även hörts om olika förslag till rättsregler som kunnat få konsekvenser för den fria rörligheten för kapital, växelkurspolitiken (t.ex. beskattning av finansiella transaktioner) och andra förslag till rättsregler med betydelse för ekonomin.

Vad gäller den rättsliga grunden för samråd med ECB om förslag till nationella rättsregler som rör den gemensamma tillsynsmekanismen (SSM) ska ordalydelsen i den sjätte strecksatsen i artikel 2.1 i beslut 98/415/EG och i synnerhet hänvisningen till fall som "har en påtaglig inverkan" på den finansiella stabiliteten inte anses begränsa skyldigheten att samråda med ECB. Som tidigare nämnts framgår det tydligt av skäl 3 och artikel 2 i rådets beslut 98/415/EG att uppräkningsområdena i artikel 2.1 i beslut 98/415/EG inte är uttömmande. Grunden för ECB:s yttranden om förslag till rättsregler som rör tillsyn över kreditinstitut (inbegripet att det upprättas en nationell rättslig ram som återspeglar inrättandet av den gemensamma tillsynsmekanismen) har tidigare varit den sjätte strecksatsen i artikel 2.1 i beslut 98/415/EG. I och med inrättandet av den gemensamma tillsynsmekanismen ingår dessa tillsynsuppgifter nu även i ECB:s behörighetsområde i enlighet med dess rådgivande funktion enligt artikel 127.4 i fördraget.

3.4 Genomförandelagstiftning

Artikel 1.2 i beslut 98/415/EG:

2. Förslag till rättsregler inbegriper inte förslag till regler vilkas enda syfte är att överföra gemenskapsdirektiv till medlemsstaternas lagstiftning.

Som nämnts ovan behöver medlemsstaterna, i enlighet med artikel 1.2 i beslut 98/415/EG, inte höra ECB när de överför unionsdirektiv till nationell lagstiftning. Skälet för detta undantag är att ECB, i enlighet med artikel 127.4 i fördraget, redan har hörts om förslaget till unionsrättsakt och att det är onödigt att utvidga ECB:s rådgivande funktion till förslag till rättsregler vars enda syfte är att överföra unionsrättsakten. ECB anser att förslag till rättsregler som syftar till att genomföra unionsförfordningar också omfattas av detta undantag. Detta under förutsättning att dessa rättsregler inte har inverkan på frågor som faller inom ECB:s

behörighetsområde som skiljer sig från själva förordningens verkningar (om vilken ECB redan har hörts av EU-institutionerna).

I ett begränsat antal fall har ECB uppmuntrat nationella myndigheter att höra ECB om förslag till rättsregler som införlivar unionsdirektiv som är av särskild betydelse för ECBS. Exempel på detta är direktivet om slutlig avveckling¹⁰ samt säkerhetsdirektivet¹¹ med efterföljande ändringar¹². ECB:s yttranden som blev konsekvensen av det stora antalet konsultationer om förslag till rättsregler som syftade till att införliva de båda direktiven i nationell lag har varit ett värdefullt bidrag i arbetet att stärka den rättsliga ramen för Eurosystemet samt att främja stabiliteten i det finansiella systemet.

Tidigare har ECB även avgett ett yttrande på eget initiativ¹³ om ratificering eller genomförande av ett avtal om postala betaltjänster samt uppmanat nationella myndigheter att samråda med ECB i de fall då specifika nationella förslag till rättsregler omfattar mer än enbart ratificering av avtalet.

Det förekommer också att medlemsstater själva tar initiativ till att samråda med ECB när det gäller förslag till rättsregler som syftar till att införliva ett direktiv i nationell lagstiftning. Detta trots att medlemsstaten inte har någon formell skyldighet och inte heller uppmanats att göra detta. Det kan t.ex. röra sig om områden där ECB anses ha särskild expertis. I sådana fall är Europeiska centralbanken generellt sett beredd att svara på varje formell eller informell frivillig nationell anhållan om ett yttrande samt att bistå med råd om förslagen till förberedda övergångsåtgärder, även om det inte föreligger någon formell skyldighet att samråda med ECB, men endast i den mån som förslaget till rättsregler föranleder särskilda kommentarer med avseende på ECB:s behörighetsområde.

Europeiska systemrisknämnden (ESRB) är ett nytt organ, inrättat i december 2010, som har till uppdrag att övervaka risknivån i det finansiella systemet som helhet. ESRB kan bland annat utfärda rekommendationer inom sitt eget behörighetsområde samt övervakar i enlighet med artikel 17 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1092/2010¹⁴ hur dess rekommendationer har följts upp. Med tanke på den funktion som ESRB spelar här behöver ECB inte höras om förslag till rättsregler som genomför ESRB:s rekommendationer.

¹⁰ Europaparlamentets och rådets direktiv 98/26/EG av den 19 maj 1998 om slutgiltig avveckling i system för överföring av betalningar och värdepapper (EGT L 166, 11.6.1998, s. 45).

¹¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/47/EG av den 6 juni 2002 om ställande av finansiell säkerhet (EGT L 168, 27.6.2002, s. 43).

¹² Genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/44/EG av den 6 maj 2009 om ändring av direktiv 98/26/EG om slutgiltig avveckling i system för överföring av betalningar och värdepapper och direktiv 2002/47/EG om ställande av finansiell säkerhet, vad gäller sammanlänkade system och kreditfordringar (EUT L 146, 10.6.2009, s. 37). Till följd av denna ändring uppmanade ECB medlemsstater att samråda med ECB. Utöver detta antogs ytterligare två (korta) ändringar 2010 och 2011.

¹³ CON/2010/85.

¹⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1092/2010 av den 24 november 2010 om makrotillsyn av det finansiella systemet på EU-nivå och om inrättande av en europeisk systemrisknämnd (EUT L 331, 15.12.2010, s. 1).

4 Samrådsförfarandet

Artikel 4 i beslut 98/415/EG:

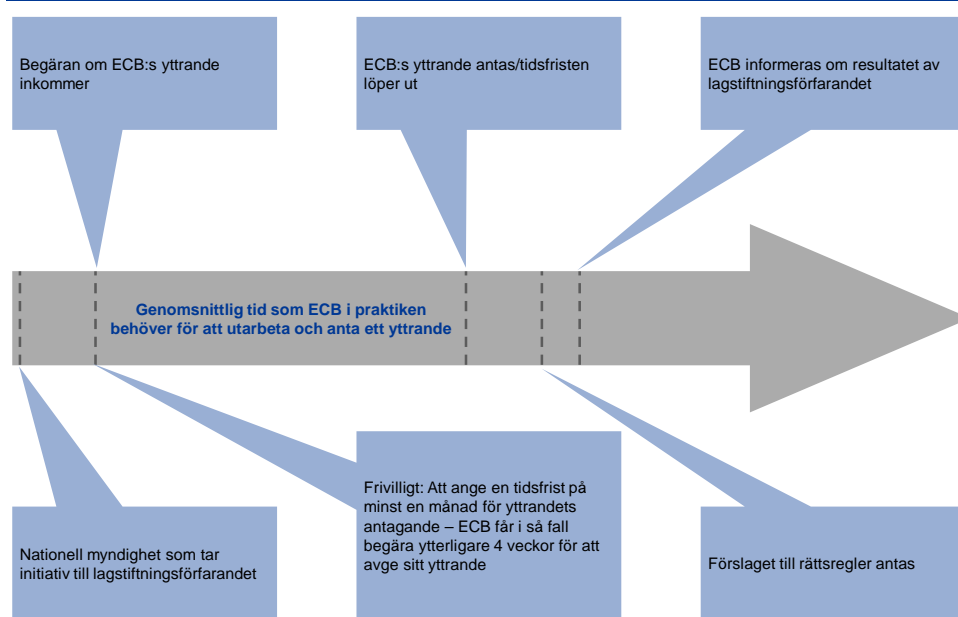
Varje medlemsstat skall vidta de åtgärder som behövs för att säkerställa att detta beslut faktiskt följs. I detta syfte skall den se till att ECB hörs i ett lämpligt skede så att den myndighet som tar initiativet till ett förslag till rättsregler kan beakta ECB:s yttrande innan den fattar beslut i saken och att den myndighet som antar förslaget, om frågan är om en annan myndighet än den som har utarbetat förslaget till de ifrågavarande rättsreglerna, får kännedom om ECB:s yttrande.

4.1 Tidpunkten då ECB ska höras

Av artikel 4 i beslut 98/415/EG framgår att ECB ska höras "i ett lämpligt skede" av lagstiftningsförfarandet. Detta innebär att de nationella förfarandena ska vara utformade så att samrådet sker vid en tidpunkt i lagstiftningsförfarandet som ger ECB tillräckligt med tid att granska förslaget till rättsregler (och vid behov översätta dem) samt att anta sitt yttrande på alla nödvändiga språk. De berörda nationella myndigheterna ska också få tillräckligt med tid att beakta ECB:s yttrande innan rättsreglerna antas.

Diagram 3

Samrådsförfarande för förslag till rättsregler

Källa: ECB.

Om förslaget till rättsregler utarbetas av en annan myndighet än den som antar förslaget, stadgar artikel 4 i beslut 98/415/EG att en konsultation ska ske i ett skede som ger myndigheten som tagit initiativet till förslaget möjlighet att undersöka om förslaget till rättsregler behöver ändras för att beakta ECB:s yttrande innan förslaget till rättsregler överförs till den myndighet som sedan antar förslaget. Samtidigt hindrar inte artikel 4 nationella myndigheter från att vidta åtgärder i enlighet med sitt lagstiftningsförfarande så länge inte innehållet i förslaget till rättsregler påverkas.

Av ordalydelsen i artikel 3.4 i beslut 98/415/EG kan man dra slutsatsen att medlemsstaterna är skyldiga att skjuta upp antagningsförfarandet för förslaget till rättsregler fram till dess att de har tagit emot ECB:s yttrande. Detta innebär inte att hela det nationella lagstiftningsförfarandet (t.ex. förberedelser i parlamentets kommittéer, debatter om andra yttranden från nationella myndigheter m.m.) måste skjutas upp i avvaktan på att ECB avger sitt yttrande. Det betyder i stället att den myndighet som antar förslaget har möjlighet att på ett meningsfullt sätt beakta ECB:s yttrande innan den fattar beslut i sakfrågan. Om en tidsfrist bestämts för avgivandet av ECB:s yttrande¹⁵ och denna tidsfrist har löpt ut, får den berörda nationella myndigheten återuppta sitt antagningsförfarande. Även i ett sådant fall är de nationella myndigheterna skyldiga att beakta ECB:s yttrande, så länge rättsreglerna ännu inte antagits.

I oktober 2011 sände ECB:s ordförande ett brev till samtliga nationella samrådande myndigheter och påminde om att de ska "vidta de åtgärder som behövs för att säkerställa att beslut 98/415/EG faktiskt följs, i enlighet med artikel 4 i detta beslut, genom att på vederbörligt sätt samråda med ECB om förslag till rättsregler som faller inom dess behörighetsområde¹⁶ i ett lämpligt skede av lagstiftningsförfarandet". Han rekommenderade även "att lämpliga interna förfaranden införs för att se till att samrådet med ECB sker i ett lämpligt skede, så att den samrådande och/eller antagande myndigheten har möjlighet att beakta ECB:s yttrande innan den aktuella rättsregeln antas. Förnyat samråd krävs om det görs väsentliga ändringar i förslaget till rättsregler under lagstiftningsförfarandet".

4.2 Begäran om yttrande

4.2.1 I vilken form som begäran och bifogade dokument ska lämnas

En formell begäran om ett yttrande ska skriftligen riktas till ECB:s ordförande¹⁷. När ECB:s ordförande tar emot en begäran om ett yttrande påbörjas förfarandet med att anta ett ECB-yttrande. ECB ser positivt på alla former av informell kommunikation

¹⁵ Se avsnitt 4.3 i dessa riktlinjer.

¹⁶ Detta omfattar även bestämmelser som inte kräver parlamentets godkännande. Endast förslag till rättsregler som har som enda syfte att överföra unionslagstiftningen är undantagna från samrådsskyldigheten.

¹⁷ ECB kan också ta emot begäran om samråd, vederbörligt undertecknad och adresserad, per fax eller som inskannad bilaga per e-post till office.president@ecb.europa.eu och ecb.secretariat@ecb.europa.eu.

mellan personalen vid de nationella samrådande myndigheterna och ECB:s generaldirektorat för rättsfrågor. Det formella samrådsförfarandet inleds emellertid först när ECB:s ordförande tar emot den formella begäran om ett yttrande.

Begäran ska innehålla en version av förslaget till rättsregler som har en tillräckligt stabil form för att ECB ska kunna avge ett yttrande. Om förslaget till rättsregler innehåller ett stort antal rättsregler som rör många olika frågor, rekommenderar ECB dessutom att den samrådande myndigheten anger vilka av förslagets rättsregler myndigheten särskilt önskar att ECB ska yttra sig över. Detta är särskilt relevant när förslaget till rättsregler i första hand syftar till att överföra eller ge verkan åt unionslagstiftning, men omfattar ytterligare bestämmelser som inte enbart avser sådan överföring.

ECB rekommenderar att den samrådande myndigheten bifogar en kort sammanfattning som beskriver frågeställningen och de viktigaste målen man vill uppnå med förslaget, vilket stadium som det nationella lagstiftningsförfarandet befinner sig i samt namn och adressuppgifter till kontaktpersoner som kan besvara eventuella frågor om förslaget till rättsregler som kan tänkas uppstå när ECB utarbetar sitt yttrande. ECB rekommenderar att den samrådande myndigheten anger en tidsfrist för ECB:s avgivande av sitt yttrande¹⁸.

Vilka dokument som behövs för nationella myndigheters samråd

Obligatoriskt	Rekommenderas	Frivilligt
<p>Skriftlig begäran om ett yttrande riktad till ECB:s ordförande</p> <p>Kopia av förslaget till rättsregler</p>	<p>Kort sammanfattning som beskriver frågeställningen och lagstiftningens viktigaste mål, vilket stadium det nationella lagstiftningsförfarandet befinner sig i, samt namn och adressuppgifter till en kontaktperson.</p> <p>Om det nationella lagförslaget är långt/komplicerat, en indikation om vilka av förslagets rättsregler ECB särskilt ombeds yttra sig över.</p> <p>Om begäran är ytterst brådskande, gärna bifoga en engelsk översättning av sammanfattningen och de viktigaste rättsreglerna i förslaget.</p>	<p>Angivande av en tidsfrist för ECB:s avgivande av sitt yttrande.</p>

4.2.2 Vilket språk som används i begäran

Begäran om ett yttrande och alla bifogade dokument kan lämnas på den berörda medlemsstatens officiella språk (eller på något av de officiella språken i medlemsstaten om det finns fler än ett). Särskilt om en begäran är ytterst brådskande¹⁹ vill ECB gärna ha en engelsk översättning av sammanfattningen och de viktigaste rättsreglerna som samrådet handlar om för att underlätta ett smidigt samrådsförfarande. Detta med tanke på att engelska är ECB:s arbetspråk samt det språk som används när ECB-rådet antar ECB:s yttranden, med bidrag från ECB:s allmänna råd. På så sätt kan ECB också genast börja arbeta med yttranden utan att behöva vänta på att översättningarna ska bli klara. En begäran om ett yttrande från ECB bör dock inte försenas på grund av att någon sådan översättning inte föreligger.

¹⁸ Se avsnitt 4.3 i dessa riktlinjer.

¹⁹ Se avsnitt 4.3 i dessa riktlinjer.

4.3 Tidsfrister

Artikel 3 i beslut 98/415/EG:

1. Medlemsstaternas myndigheter som utarbetar förslag till rättsregler får om de anser det nödvändigt bestämma en tidsfrist för ECB:s avgivande av sitt yttrande, vilken inte får vara kortare än en månad från och med det datum då ECB:s ordförande underrättas härom.
2. I fall av yttersta brådska kan tidsfristen förkortas. I sådana fall skall den samrådande myndigheten ange skälen för brådskan.
3. ECB får i god tid begära att tidsfristen skall förlängas med upp till fyra veckor. En sådan begäran får inte utan rimliga skäl avslås av den samrådande myndigheten.
4. Om inget yttrande avgivits vid tidsfristens utgång, skall detta inte hindra den samrådande nationella myndigheten att vidta ytterligare åtgärder. Om ECB:s yttrande inkommer efter tidsfristens utgång skall medlemsstaterna dock se till att de myndigheter som avses i artikel 4 får kännedom om detta."

I beslut 98/415/EG anges visserligen ingen tidsfrist för antagandet av ett ECB-yttrande. Erfarenheten visar emellertid att det i genomsnitt tar sex veckor och ibland längre tid än så²⁰. Hur lång tid det i praktiken tar att anta ett visst yttrande beror naturligtvis dels på vad förslaget till rättsregler handlar om, dels på hur komplicerad och känslig frågan är.

Enligt artikel 3.1 i beslut 98/415/EG får medlemsstaternas myndigheter som utarbetar förslag till rättsregler [...] om de anser det nödvändigt bestämma en tidsfrist för ECB:s avgivande av sitt yttrande. Tidsfristen får dock inte vara kortare än en månad från det datum då ECB tar emot denna begäran.

Erfarenheten visar att medlemsstaterna ibland misstolkar denna tidsfrist på minst en månad som en vanlig maximal tidsfrist. För att utarbeta och anta ett ECB-yttrande måste man i de flesta fall avsätta tid för att förbereda den engelska versionen av förslaget till rättsregler, samordna arbetet mellan ECB:s behöriga affärsområden som är med och utarbetar yttrandet samt hinna ta emot och beakta synpunkter och kommentarer från de nationella centralbankscheferna i det skriftliga förfarandet samt från tillsynsnämnden, i de fall då ECB-rådet samråder med denna nämnd.

I praktiken har emellertid tidsfristen på en månad visat sig vara tämligen kort. De samrådande myndigheterna bör endast utnyttja möjligheten att fastställa en tidsfrist om det finns mycket starka skäl för att de nationella myndigheterna behöver få ECB:s yttrande inom en månad. Som ECB ofta framhåller i sina yttranden är det

²⁰ Se avsnitt 4.5 i dessa riktlinjer.

faktum att det nationella lagstiftningsförfarandet redan är i ett långt framskridet skede inget tillräckligt skäl för att de samrådande myndigheterna ska kräva att ECB:s yttrande skyndsamt antas.

Enligt artikel 3.2 i beslut 98/415/EG kan tidsfristen förkortas i fall av yttersta brådska. I sådana mycket sällsynta fall ska den samrådande myndigheten uttryckligen ange skälen för brådskan. De samrådande myndigheterna uppmanas att följa riktlinjerna i skäl 6 i beslut 98/415/EG, där det anges att dialogen mellan de samrådande myndigheterna och ECB måste göra det möjligt för ECB att i brådskande fall avge sitt yttrande inom rimlig tid, utan att det påverkar ECB:s förmåga att granska förslagen till rättsregler med den noggrannhet som krävs. I sådana fall vill ECB också gärna få en engelsk översättning av sammanfattningen och förslagen till de viktigaste rättsreglerna som samrådet ska handla om²¹. En begäran om ett yttrande från ECB bör dock inte försenas på grund av att någon sådan översättning inte föreligger.

Enligt artikel 3.3 i rådets beslut 98/415/EG får ECB, i fall där en tidsfrist satts av den samrådande myndigheten, begära att tidsfristen ska förlängas med upp till fyra veckor. I artikel 3.3 stadgas också att en sådan begäran inte utan rimliga skäl ska avslås av den samrådande myndigheten.

Av artikel 3.4 i beslut 98/415/EG framgår att "[o]m inget yttrande avgivits vid tidsfristens utgång, skall detta inte hindra den samrådande nationella myndigheten att vidta ytterligare åtgärder". Detta innebär att den berörda myndigheten, när tidsfristen väl passerat, kan fortsätta med antagningsförfarandet för lagförslaget som legat nere i avvaktan på att ECB ska avge sitt yttrande. Så länge lagstiftningen ännu ej fullständigt antagits, är den samrådande myndigheten dock fortfarande skyldig att beakta ECB:s yttrande (och informera den antagande myndigheten om ECB:s yttrande om det rör sig om en annan myndighet).

4.4 Mottagningsbevis

När en begäran om ett yttrande har mottagits skickas ett mottagningsbevis till den samrådande myndigheten på samma språk som det språk begäran inkom på. Om den samrådande medlemsstaten inte har någon formell skyldighet att höra ECB, om förslaget till rättsregler endast marginellt berör ECB:s behörighetsområde eller enbart omfattar formella eller administrativa ändringar av den rättsliga ramen, anges detta i mottagningsbeviset tillsammans med en indikation om huruvida ECB trots detta har specifika kommentarer som kommer att ta formen av ett ECB-yttrande.

De bifogade dokumenten skickas sedan tillsammans med den engelska översättningen till ledamöterna i ECB-rådet och ECB:s allmänna råd. Ledamöterna kan på så sätt redan från början sätta sig in i frågeställningen och sedan med kort varsel lämna sina kommentarer när förslaget till yttrande skickas till dem för kommentarer.

²¹ Se även avsnitt 4.2.1 och 4.2.2 i dessa riktlinjer.

4.5 Förberedande och antagande av ECB:s yttrande

När ECB har tagit emot en begäran om samråd upprättar ECB en panel som ska utarbeta ett yttrande. Denna panel innehåller experter från de affärsområden som är relevanta för den fråga som samrådet gäller. Beroende på olika faktorer – t.ex. vad förslaget till rättsregler handlar om, hur komplicerad frågan är, hur omfattande rättsreglerna är och om de finns tillgängliga på engelska – kan det ta alltifrån några dagar till flera veckor att utarbeta yttrandet. En annan faktor som beaktas när ECB:s yttrande utarbetas är om det finns rimliga skäl för att begära att yttrandet ska antas brådskande eller ytterst brådskande.

Ett yttrande är en ECB-rättsakt och ECB-rådet är det beslutande organ som normalt antar ECB:s yttranden. Ledamöterna i ECB:s allmänna råd deltar också i denna beslutsprocess i syfte att bidra till ECB:s rådgivande funktion. När förslaget till yttrande har utarbetats och godkänts av direktionen översänds det till ECB-rådet för synpunkter samt till ledamöterna i ECB:s allmänna råd för kommentarer. Detta är ett skriftligt förfarande som normalt tar en vecka.

När det gäller ECB:s yttranden som ska antas i fråga om tillsyn över kreditinstitut får ECB-rådet även samråda med tillsynsnämnden.

Sedan ECB har tagit emot synpunkter och/eller kommentarer revideras utkastet till yttrande av ECB och sänds ut för ytterligare synpunkter eller kommentarer genom ytterligare ett skriftligt förfarande som omfattar några få arbetsdagar. Tidsfristen för synpunkter och kommentarer kan emellertid variera under detta andra skriftliga förfarande, beroende på samrådets karaktär, hur många synpunkter som kom in under det första skriftliga förfarandet och hur komplexa frågeställningar som togs upp där. Under det andra skriftliga förfarandet kommer ledamöterna i ECB:s allmänna råd samt ECB-rådet normalt endast med synpunkter på de ändringar som har gjorts i det reviderade förslaget till yttrande.

De samrådande myndigheterna uppmanas att avsätta tid för komplexa frågeställningar i samrådsförfarandet när de inkommer med begäran om ett ECB-yttrande.

4.6 Språkversioner

Yttranden som begärts av en nationell myndighet antas på den berörda medlemsstatens officiella språk (eller på samma språk som begäran inkom på om medlemsstaten har fler än ett officiellt språk) samt på engelska.

4.7 Överföring av yttrandet och hur yttrandet ska beaktas

När yttrandet antagits skickas det till den samrådande myndigheten. I artikel 4 i beslut 98/415/EG stadgas att den samrådande myndigheten ska "beakta ECB:s yttrande innan den fattar beslut i saken", och att den ska se till att den myndighet

som antar förslaget, om denna myndighet är en annan myndighet än den samrådande myndigheten, får kännedom om ECB:s yttrande.

När lagstiftningsförfarandet är avslutat vill ECB gärna ha en kopia av de rättsregler som till slut antagits. I de fall då ECB har hörts om förslaget till rättsregler rekommenderar ECB att den samrådande myndigheten sänder en kopia av de antagna rättsreglerna eller en hänvisning till dessa rättsregler till ECB:s sekretariat.

4.8 Offentliggörande

ECB-rådet har gradvis utökat sin policy om öppenhet till att även omfatta nationella samråd. Sedan januari 2005 publiceras alla ECB-yttranden på ECB:s webbplats omedelbart efter det att de översänts till den samrådande myndigheten, såvida det inte finns särskilda skäl som talar emot ett omedelbart offentliggörande. Om särskilda skäl föreligger offentliggörs yttrandet inom sex månader efter det att det antagits.

5 Iakttagande av skyldigheten att samråda med ECB

För att säkerställa att skyldigheten att samråda med ECB verkligen följs, stadgar artikel 4 i beslut 98/415/EG att medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som behövs för att säkerställa att beslut 98/415/EG faktiskt följs. ECBS övervakar på nära håll den nationella rättsutvecklingen angående förslag till rättsregler inom ECB:s behörighetsområde. ECBS övervakar och rapporterar också regelbundet om de nationella myndigheternas iakttagande av skyldigheten att samråda med ECB om dessa förslag till rättsregler. Om ECB konstaterar bristande iakttagande av skyldigheten att samråda med ECB om sådana förslag till rättsregler som faller inom dess behörighetsområde, underrättar ECB respektive berörd nationell myndighet och centralbankschefen i den berörda medlemsstaten samt Europeiska kommissionen. Förekommer det uppenbara fall av bristande iakttagande som är betydande eller återkommande kan detta även tas upp i ECB:s årsrapport.

6 Rättsliga konsekvenser om skyldigheten att samråda med ECB inte iakttas

Bristande iakttagande av skyldigheten att samråda med ECB om förslag till rättsregler inom ECB:s behörighetsområde utgör en överträdelse av beslut 98/415/EG och kan leda till ett överträdelseförfarande inför domstolen. Ett sådant förfarande mot medlemsstaten kan föras av Europeiska kommissionen med stöd av artikel 258 i fördraget²². Skyldigheten att samråda med ECB enligt beslut 98/415/EG är exakt och ovillkorlig, vilket innebär att enskilda kan åberopa den vid nationella domstolar. De nationella domstolarna kan därför uppmanas att avgöra huruvida en nationell rättsregel som antagits utan att ECB har hörts är giltig eller verkställbar, och en begäran om förhandsavgörande av en sådan fråga kan ställas till domstolen.

Domstolen har upprepade gånger blivit ombedd att ta ställning till frågan om nationella rättsregler som antagits utan att kommissionen först informerats i enlighet med viss unionslagstiftning kan göras gällande²³. I dessa fall har domstolen kommit fram till att nationella rättsregler som antagits i strid med viktiga förfarandetekniska krav inte kan göras gällande gentemot enskilda personer. Det är också väletablerad domstolspraxis att alla rättsmedel som normalt står till förfogande enligt nationell rätt kan användas av en part för att genomdriva yrkanden enligt unionsrätten²⁴. I de medlemsstater där enskilda har rätt att inleda ett förfarande för att få en nationell rättsregel ogiltigförklarad på grund av väsentliga förfarandetekniska brister, bör enskilda också ha möjlighet att söka få sådana nationella rättsregler ogiltigförklarade som antagits i strid med väsentliga förfarandetekniska krav enligt unionsrätten, såsom att ett samråd med ECB inte ägt rum.

²² Om en nationell centralbank med normgivningsmakt åsidosätter skyldigheten att samråda i enlighet med beslut 98/415/EG kan ECB själv väcka talan enligt artikel 237 d i fördraget och artikel 35.6 i stadgan.

²³ Se bland annat mål 174/84, Bulk Oil, EU:C:1986:60, Enichem Base EU:C:1989:318, mål C-194/94, CIA Security International, EU:C:1996:172, mål C-226/97, Lemmens EU:C:1998:296, mål C-235/95, AGS Assedic Pas-de-Calais EU:C:1998:365, mål C-443/98, Unilever, EU:C:2000:496, mål C-159/00, Sapod Audic, EU:C:2002:343.

²⁴ Se t.ex. mål 158/80, Rewe, EU:C:1981:163.

Bilaga

Rådets beslut av den 29 juni 1998 om nationella myndigheters samråd med Europeiska centralbanken rörande förslag till rättsregler (98/415/EG²⁵)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR FATTAT DETTA BESLUT

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 105.4 i detta samt artikel 4 i det därtill fogade protokollet om stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken,

med beaktande av kommissionens förslag²⁶,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande²⁷,

med beaktande av Europeiska monetära institutets yttrande²⁸,

i enlighet med förfarandet i artikel 106.6 i fördraget och artikel 42 i nämnda protokoll, och

med beaktande av följande:

(1) Europeiska centralbanken (ECB) kommer att upprättas så snart dess direktion har utsetts.

(2) I fördraget föreskrivs att nationella myndigheter skall höra ECB om varje förslag till rättsregler inom dess behörighetsområde. Det är rådets uppgift att ange gränserna och villkoren för detta samråd.

(3) Denna skyldighet för medlemsstaternas myndigheter att höra ECB får inte påverka deras ansvar för berörda områden. Medlemsstaterna skall höra ECB om varje förslag till rättsregler inom dess behörighetsområde i enlighet med artikel 105.4 i fördraget. Den förteckning över särskilda områden som omfattas av artikel 2 i detta beslut är inte uttömmande. Artikel 2 sjätte strecksatsen i detta beslut påverkar inte den nuvarande behörighetsfördelningen i fråga om den politik som rör tillsyn över kreditinstitut och det finansiella systemets stabilitet.

(4) Europeiska centralbankssystemets (ECBS:s) monetära uppgifter och transaktioner anges i ECBS:s och ECB:s stadga. De deltagande medlemsstaternas centralbanker är en integrerad del av ECBS och skall handla i enlighet med ECB:s

²⁵ EGT L 189, 3.7.1998, s. 42.

²⁶ EGT C 118, 17.4.1998, s. 11.

²⁷ EGT C 195, 22.6.1998.

²⁸ Yttrandet avgivet den 6 april 1998 (ännu ej offentliggjort i EGT).

riktlinjer och instruktioner. Under den tredje etappen av den ekonomiska och monetära unionen (EMU) är myndigheterna i icke-deltagande medlemsstater skyldiga att höra ECB om förslag till rättsregler rörande instrumenten för monetär politik.

(5) Så länge vissa medlemsstater inte deltar i ECBS:s monetära politik berör detta beslut inte sådana beslut som myndigheterna i dessa medlemsstater fattar i samband med genomförandet av sin monetära politik.

(6) Samrådet med ECB får inte otillbörligt förlänga lagstiftningsproceduren i medlemsstaterna. Den tidsfrist inom vilken ECB måste avge sitt yttrande måste emellertid göra det möjligt för ECB att granska de texter som hänskjuts till den med den noggrannhet som krävs. I fall av yttersta brådska, i fråga om vilka skälen kommer att anges, exempelvis på grund av marknadens känslighet, får medlemsstaterna bestämma en tidsfrist som är kortare än en månad och som avspeglar situationens brådska. Särskilt i dessa fall bör dialogen mellan de nationella myndigheterna och ECB göra det möjligt att beakta båda parter intressen.

(7) I enlighet med punkterna 5 och 8 i det till fördraget fogade protokoll nr 11 skall detta beslut inte gälla Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland om och så länge som den medlemsstaten inte går över till den tredje etappen av EMU.

(8) Från och med den dag då ECB upprättas och fram till det att den tredje etappen av EMU börjar skall nationella myndigheter höra ECB i enlighet med beslut 93/717/EG²⁹ och artikel 109I.2 i fördraget.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

1. I detta beslut avses med

deltagande medlemsstat: en medlemsstat som har antagit den gemensamma valutan i enlighet med fördraget,

förslag till rättsregler: alla regler som, så snart de blir rättsligt bindande och allmänt tillämpliga inom en medlemsstats territorium, reglerar ett obegränsat antal fall och riktas till ett obegränsat antal fysiska eller juridiska personer.

2. Förslag till rättsregler inbegriper inte förslag till regler vilkas enda syfte är att överföra gemenskapsdirektiv till medlemsstaternas lagstiftning.

Artikel 2

1. Medlemsstaternas myndigheter skall höra ECB om varje förslag till rättsregler inom dess behörighetsområde enligt fördraget och särskilt i fråga om följande:

²⁹ EGT L 332, 31.12.1993, s. 14.

- Valutafrågor.
- Betalningsmedel.
- Nationella centralbanker.
- Insamling, sammanställning och distribution av monetär och finansiell statistik samt statistik rörande banker, betalningssystem och betalningsbalanser.
- Clearing- och betalningssystem.
- Regler som gäller finansiella institut i den mån de har en påtaglig inverkan på de finansiella institutens och marknadernas stabilitet.

2. Vidare skall myndigheterna i de medlemsstater som inte är deltagande medlemsstater höra ECB om varje förslag till rättsregler rörande instrumenten för monetär politik.

3. ECB skall omedelbart efter att ha mottagit ett förslag till rättsregler underrätta den samrådande myndigheten om huruvida förslaget enligt ECB:s mening ligger inom bankens behörighetsområde.

Artikel 3

1. Medlemsstaternas myndigheter som utarbetar förslag till rättsregler får om de anser det nödvändigt bestämma en tidsfrist för ECB:s avgivande av sitt yttrande, vilken inte får vara kortare än en månad från och med det datum då ECB:s ordförande underrättas härom.

2. I fall av yttersta brådska kan tidsfristen förkortas. I sådana fall skall den samrådande myndigheten ange skälen för brådskan.

3. ECB får i god tid begära att tidsfristen skall förlängas med upp till fyra veckor. En sådan begäran får inte utan rimliga skäl avslås av den samrådande myndigheten.

4. Om inget yttrande avgivits vid tidsfristens utgång, skall detta inte hindra den samrådande nationella myndigheten att vidta ytterligare åtgärder. Om ECB:s yttrande inkommer efter tidsfristens utgång skall medlemsstaterna dock se till att de myndigheter som avses i artikel 4 får kännedom om detta.

Artikel 4

Varje medlemsstat skall vidta de åtgärder som behövs för att säkerställa att detta beslut faktiskt följs. I detta syfte skall den se till att ECB hörs i ett lämpligt skede så att den myndighet som tar initiativet till ett förslag till rättsregler kan beakta ECB:s yttrande innan den fattar beslut i saken och att den myndighet som antar förslaget, om frågan är om en annan myndighet än den som har utarbetat förslaget till de ifrågavarande rättsreglerna, får kännedom om ECB:s yttrande.

Artikel 5

1. Detta beslut ska tillämpas från och med den 1 januari 1999.

2. Beslut 93/717/EG skall upphöra att gälla från och med den 1 januari 1999.

Artikel 6

Detta beslut riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Luxemburg den 29 juni 1998.

På rådets vägnar

R. COOK

Ordförande

© **Europeiska centralbanken, 2015**

Postadress 60640 Frankfurt am Main, Tyskland

Telefon +49 69 1344 0

Webbplats www.ecb.europa.eu

Alla rättigheter förbehålls. Återgivande i utbildningssyfte och för icke-kommersiella ändamål är tillåtet under förutsättning att källan anges.

Om inget annat anges baseras detta dokument på de uppgifter som fanns tillgängliga den 14 november 2014.

ISBN 978-92-899-2077-3 (onlineversion)

DOI 10.2866/160453

EU-katalognr QB-02-16-045-SV-N (onlineversion)